

MJenV

Directoraat-Generaal

**Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beleidsreactie GRETA-rapport

Datum

30 januari 2026

Onze referentie

6927781

1. Aanleiding

Op 9 november 2023 heeft de Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings (hierna: GRETA) van de Raad van Europa haar derde evaluatierapport gepubliceerd. In dit rapport wordt de Nederlandse mensenhandelaanpak in de periode 2018-2022 nader omschreven, en de mate waarin Nederland voldoet aan de in het Raad van Europa-verdrag inzake de bestrijding van mensenhandel (hierna: het Verdrag) gestelde voorwaarden. Op grond hiervan heeft GRETA aanbevelingen gedaan. Nederland heeft als verdragspartij de verplichting om aan de in het Verdrag gestelde voorwaarden te voldoen en om te reageren op de in het rapport gedane aanbevelingen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met het verzenden van de Kamerbrief aan de Tweede Kamer naar aanleiding van de aanbevelingen uit het GRETA-rapport.

3. Kernpunten

- Op 9 november 2023 heeft GRETA haar derde evaluatierapport over de Nederlandse aanpak van mensenhandel gepubliceerd. Omdat ten tijde van publicatie van het rapport het versterkte Actieplan Programma Samen tegen mensenhandel en de herziene EU-richtlijn nog niet van kracht waren, is besloten om te wachten met een beleidsreactie. Veel van de aanbevelingen hadden namelijk betrekking op aspecten van zowel het Actieplan als de herziene EU-richtlijn mensenhandel. In dit rapport wordt nader toegelicht in welke mate Nederland voldoet aan de in het Verdrag gestelde eisen.
- De aanbevelingen uit het GRETA-rapport hebben betrekking op verschillende onderdelen van de brede aanpak van mensenhandel. Het gaat hierbij over aanbevelingen gericht op versterking van de aanpak van arbeidsuitbuiting, minderjarige slachtoffers, signalering in de asiel- en migratieketen, de strafrechtelijke aanpak en de identificatie van slachtoffers.
- In het kader van de verbetering van de aanpak van arbeidsuitbuiting zijn belangrijke stappen gezet. De Opsporingsdienst van de Nederlandse Arbeidsinspectie heeft een afdeling opgericht die zich specifiek bezighoudt met strafrechtelijk onderzoek naar arbeidsuitbuiting. Ook is op 11 november 2025 de Wet toelating en terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta) aangenomen die het mogelijk maakt om misstanden in de uitzendbranche beter aan te pakken.
- De aanpak om minderjarige slachtoffers te beschermen en te verminderen wordt als aandachtspunt door GRETA benoemd. Met de implementatie van de herziene EU-richtlijn mensenhandel, waarin bepalingen ter bescherming van minderjarige

slachtoffers zijn opgenomen, en de uitwerking van actielijn 6 van het Actieplan Programma Samen tegen Mensenhandel, waarin de positie van minderjarige slachtoffers centraal staat, wordt hier opvolging aan gegeven.

- Het versterken van de strafrechtelijke aanpak dient volgens GRETA te gebeuren door het aantal onderzoeken, vervolgingen en veroordelingen voor mensenhandel, en met name arbeidsuitbuiting, te verhogen. Ook stelt GRETA dat de wettelijke verankering van het non-punishmentbeginsel wenselijk is. Het wetsvoorstel uitbreiding en modernisering strafbaarstelling mensenhandel, dat op 10 juni 2025 is aangenomen door de Tweede Kamer, voorziet in het beter kunnen aanpakken van misstanden in de arbeidssfeer. Het wetsvoorstel ligt op dit moment ter bespreking bij de Eerste Kamer. Daarnaast wordt met het aangenomen amendement van de leden Van Nispen en Bikker¹ gehoor gegeven aan de oproep tot wettelijke verankering van het non-punishmentbeginsel in dit wetsvoorstel.
- Ten slotte roept GRETA Nederland op om de identificatie van slachtoffers te verbeteren door de vaststelling van slachtofferschap ten behoeve van de opvang van het strafrechtelijke onderzoek los te koppelen, en te onderzoeken of andere organisaties dan opsporingsinstanties een rol kunnen spelen in het vaststellen van slachtofferschap. In de uitwerking van actielijn 3 van het Actieplan Programma Samen tegen Mensenhandel worden deze twee specifieke punten meegenomen.

4. Toelichting

- In het kader van deze evaluatie heeft Nederland voor de officiële publicatie al mogen reageren op een aantal aanbevelingen uit het rapport. De reactie hierop is op 6 oktober 2023 met het GRETA-secretariaat gedeeld.
- Daarnaast heeft op 8 juli 2025 een rondetafelgesprek tussen het GRETA-secretariaat en verschillende betrokken partners plaatsgevonden. Tijdens dit bezoek is het GRETA-secretariaat in gesprek gegaan met deze partners om de algemene Nederlandse aanpak en de aanbevelingen met elkaar te bespreken.
- De officiële reactie zal tijdens de volgende Committee of the Parties (CoP) worden besproken. Deze zal op 3 juli 2026 plaatsvinden in Straatsburg.

4.1. Krachtenveld

Voor het opstellen van de beleidsreactie en de officiële reactie op het GRETA-rapport heeft afstemming plaatsgevonden met de ministeries van SZW, VWS, DEF, BZK en AenM. Daarnaast is met NLA, politie, OM, Raad voor de Rechtspraak, KMar en het COA gesproken.

4.2. Communicatie

De publicatie van de officiële reactie zal op de website van GRETA worden gepubliceerd.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Datum
30 januari 2026

Onze referentie
6927781

¹ Kamerstukken 2024/2025, 36 547, nr. 9